

ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA POZIOM ROZSZERZONY

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie 50 punktów
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych)
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu) przedstawił zdający
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest w poleceniu
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu), świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają logice udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Część I – Test sprawdzający wiadomości i umiejętności (20 punktów)

Zadanie		Model odpowiedzi	Punktacja	
numer zadania	część zadania		punkty częściowe	punkty za całe zadanie
1.		saksofon i akordeon (1 pkt za dwa podkreślenia)		1
2.	A.	F. Mendelssohn-Bartholdy	1	2
	B.	symfonia <i>Harold w Italii</i> Hector Berlioz, <i>Symfonia hiszpańska</i> Édouard Lalo	1	
3.		Przykład 2. – notacja tabulaturowa (odp. akcept. tabulatura)		1
4.	A.	falsz		1
	B.	prawda		
	C.	prawda (1 pkt za trzy poprawne odpowiedzi)		
5.		fauxbourdon	1	1
6.		1. taniec 2. aktorstwo (deklamacja) 3. gra na instrumentach (muzykowanie) 4. śpiew (1 pkt za podanie trzech dziedzin artystycznych)		1

7.	A.	<p>Przykładowe argumenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obsada wokalnie-instrumentalna • skomplikowane przebiegi rytmiczne • świecki tekst w języku narodowym (hiszpański) • faktura wykorzystująca jeden głos wokalny i akompaniament instrumentalny <p>(1 pkt za minimum jeden argument)</p>	1	2
	B.	<p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prosta rytmika (mało zróżnicowane wartości rytmiczne) • uproszczenie rytmiczne wyrażające się w podobnym przebiegu rytmicznym wszystkich głosów (odp. akcept: technika nota contra notam) • sylabiczne traktowanie tekstu • wyraziście podany tekst • prosty przebieg meliczny pozbawiony ornamentów i melizmatów • ścisła diatonika <p>(1 pkt za dwie cechy)</p>	1	
8.		<p>podkreślenie: <i>Wolny strzelec</i> kompozytor: C.M. Weber (1 pkt za prawidłowe podkreślenie i podanie nazwiska)</p>		1
9.		<p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • G. Gershwin <i>Błękitna rapsodia</i>, <i>Koncert fortepianowy F</i>, <i>Amerykanin w Paryżu</i>, opera <i>Porgy and Bess</i>, <i>Jazz Piano Preludes</i> • I. Strawiński <i>Ragtime</i>, <i>Piano Rag-Music</i>, <i>Hebanowy koncert</i> • M. Ravel <i>Koncert fortepianowy D</i> oraz <i>G</i>, opera <i>Dziecko i czary</i> • K. Serocki <i>Swinging music</i> <p>(1 pkt za podanie dwóch kompozytorów i ich dzieł)</p>		1
10.		<p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosowanie rytmów polskich tańców narodowych • stosowanie stylizacji tańców i pieśni ludowych • cytaty melodii ludowych • tematyka i sceneria opery oparta na folklorze góralskim i krakowskim • stylizacja gwary ludowej • wplatanie elementów obrzędów i zwyczajów ludowych do fabuły utworu <p>(1 pkt za podanie trzech cech)</p>		1

11.		1 C; 2 A; 3 B (1 pkt za trzy prawidłowe połączenia)		1
12.		muzyka elektroniczna		1
13.		Przykładowe odpowiedzi: symfonia programowa – <i>Symfonia alpejska</i> lub <i>Symfonia domowa (domestica)</i> poemat symfoniczny – <i>Aus Italien</i> , <i>Śmierć i wyzwolenie</i> , <i>Ucieszne figle Dyla Sowizdrzała</i> , <i>Tako rzecze Zaratustra</i> , <i>Don Kichot</i> , <i>Życie bohatera</i> , <i>Don Juan</i> (1 pkt za podanie gatunku i tytułu dzieła)		2
14.	A.	próba odtworzenia dramatu greckiego (akc. poszukiwanie nowego stylu w opozycji do polifonii)	1	2
	B	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • styl recytatywny • styl monodii akompaniowanej • stosowanie basso continuo • przewaga słowa nad muzyką • treść mitologiczna • rezygnacja z renesansowej polifonii (1 pkt za podanie dwóch cech)	1	
15.	A	fortepian preparowany	1	2
	B	J. Cage	1	

Część II – Analiza przykładów muzycznych (10 punktów)

16.	A.	organum	1	3
	B.	Przykładowa odpowiedź: <i>Głosy górne prowadzone są melizmatycznie, a w cantus firmus zastosowana jest technika burdonowa.</i> (za wskazanie na melizmatykę głosów górnych oraz technikę burdonową)	1	
	C.	Przykładowa odpowiedź: <i>Rytmika modalna polega na stosowaniu powtarzających się formuł rytmicznych, wykorzystujących następstwo nut długich i krótkich (modi rytmicznych lub stóp metrycznych).</i> (za wyjaśnienie wskazujące na powtarzanie się schematów rytmicznych lub modi, lub stóp metrycznych)	1	
17.		Przekształcenia tematu: <ul style="list-style-type: none"> • inwersja • diminucja (za określenie każdego ze sposobów przekształcania tematu)	1	2
18.	A.	za podkreślenie siedmiu pierwszych dźwięków dolnego głosu	1	3
	B.	Przykłady wspólnych cech tematu Buxtehudego i Bacha: <ul style="list-style-type: none"> • rytmika oparta na powtarzającym się rytmie (nuta krótka - nuta długa) • podobny przebieg rytmiczny obu tematów • rozpoczęcie obu tematów od skoku kwinty w górę • w obu tematach łukowy kształt linii melodycznej z wydłużonym odcinkiem opadania (w uproszczeniu melos opadający) (za wskazanie dwóch wspólnych cech obu tematów)	1	
	C.	Przykładowa odpowiedź: <i>W utworach zastosowano wariacje ostinatowe, polegające na powtarzaniu w głosie basowym stałej, niezmiennej formuły melodyczno-rytmicznej (basso ostinato), na tle której przekształceniom ulegają głosy kontrapunktujące (towarzyszące).</i> (za wskazanie na powtarzający się temat w basie i przekształcenia głosów towarzyszących tematowi)	1	

19.	A.	technika fugowana lub imitacji	1	2
	B.	Niektóre cechy stylu romantycznego występujące w przykładzie: <ul style="list-style-type: none">• wirtuozeria• kontrasty dynamiczne i wyrazowe, bardzo duża ekspresja utworu• bogata, bardzo silnie schromatyzowana harmonika• różnorodność efektów artykulacyjnych• bardzo duży wolumen brzmienia• wykorzystanie i zestawianie skrajnych rejestrów (1 pkt za podanie dwóch cech)	1	

Część III – Zadanie 20. (20 punktów)

Temat nr 1

TREŚĆ (0 - 18 pkt)						Struktura pracy	Język i styl
Teza zgodna z tematem: 0-1 pkt	Dobór argumentów 0-5 pkt	Omówienie argumentów i właściwe odwołanie się do faktów 0-5 pkt	Znajomość literatury przedmiotu 0-5 pkt	Poprawne stosowanie terminologii 0-1 pkt	Synteza 0-1 pkt		
Zgodność treści z tematem. Teza lub własne stanowisko odnoszące się do tematu arkusza sformułowane w sposób jasny i przekonujący.	<p>Znaczenie terminu <i>fuga</i>, wskazanie na początki i "żywość" tej formy</p> <p>Zasady kształtowania fugi</p> <p>Zagadnienia dotyczące warsztatu kompozytorskiego</p> <p>Przykłady swobodnego i ścisłego podejścia do techniki fugi</p> <p>Fuga jako środek stylizacji i środek ekspresyjno-wyrazowy w muzyce różnych epok</p> <p>Wykorzystanie wniosków z analizy przykładów muzycznych z drugiej części arkusza</p>	<p>Wyjaśnienie znaczenia terminu fuga i jego powiązanie z tematem wypracowania. Nawiązanie do wczesnych kontrapunktycznych form instrumentalnych.</p> <p>Zagadnienie: fuga - forma, fuga - technika. Przedstawienie różnych typów fugi (fuga instrumentalna / fuga wokalna; fuga jednotematowa i wielotematowa; fuga jako forma samodzielna i jako technika; formy i techniki pokrewne - fugato, fugetta).</p> <p>Rola i technika fugi w twórczości wybranych kompozytorów. Zasady kształtowania i przekształcania tematu w fugach (imitacja ścisła i swobodna, inwersja, rak, diminucja, augmentacja). Współczynniki formy fugi (kontrapunkty, łączniki, koda, epizod, kontrapunkt wielokrotny).</p> <p>Omówienie wybranych przykładów twórczości kompozytorów dowolnie wybranych epok. <u>Barok</u>: np. twórczość J.S. Bacha, J.F. Haendla <u>Klasycyzm</u>: fuga w twórczości klasyków wiedeńskich <u>Romantyzm</u>: sposoby prezentacji i przekształceń tematu w fugach romantycznych <u>XX w.</u>: fuga jako środek stylizacji, konstruktywizm muzyki XX w. Neobarok muzyki XX w., środki retoryczne stosowane w fugach Środki ekspresyjne stosowane w fugach orkiestrowych XIX i XX w.</p> <p>Omówienie przykładów muzycznych nie pojawiających się w II części arkusza, a analogicznych do ukazanych w arkuszu.</p>	Znajomość przykładów konkretnego zastosowania form polifonicznych.	Właściwe posługiwanie się terminami i pojęciami muzycznymi, świadczące o ich zrozumieniu	Jasno i przekonująco sformułowane wnioski.	Czytelna struktura pracy, wstęp, rozwinięcie i zakończenie zachowują właściwe proporcje;	Poprawność gramatyczna i stylistyczna Przejrzysty układ graficzny, czytelne pismo;

Temat nr 2

TREŚĆ (0 - 18 pkt)						Struktura pracy	Poprawność językowa i stylistyczna
Teza zgodna z tematem: 0-1 pkt	Dobór argumentów 0-5 pkt	Omówienie argumentów i właściwe odwołanie się do faktów 0-5 pkt	Znajomość literatury przedmiotu 0-5 pkt	Poprawne stosowanie terminologii 0-1 pkt	Synteza 0-1 pkt		
Zgodność treści z tematem. Teza lub własne stanowisko odnoszące się do przytoczonej w cytacie myśli sformułowane w sposób jasny i przekonujący. Teza powinna uwzględnić przynajmniej jeden z następujących aspektów: twórczość Bacha jako synteza muzyki baroku, twórczość Bacha jako inspiracja dla następnych pokoleń lub geniusz i wielkość jego twórczości	<p>Różnorodność gatunków instrumentalnych tworzonych przez Bacha.</p> <p>Różnorodność gatunków wokально-instrumentalnych tworzonych przez Bacha.</p> <p>Mistrzostwo warsztatowe i geniusz kompozytora</p> <p>Synteza muzyki baroku w twórczości Bacha, odwołanie się do myśli zawartej w temacie</p> <p>Wpływ Bacha na następne pokolenia kompozytorów, odwołanie się do myśli zawartej w temacie</p>	<p>Omówienie twórczości instrumentalnej: muzyka organowa i klawesynowa, twórczość orkiestrowa, koncerty, muzyka kameralna.</p> <p>Synteza gatunków instrumentalnych w muzyce Bacha.</p> <p>Omówienie twórczości wokально-instrumentalnej Bacha: kantaty, oratoria, pasje, msze, motety i inne formy wok.-instr.; synteza gatunków wokально-instrumentalnych w muzyce Bacha.</p> <p>Omówienie różnorodności stosowanych technik kontrapunktycznych, bogactwa obsady, form, środków retorycznych, głębi wyrazowej itp.</p> <p>Omówienie syntezy stylów barokowych - styl włoski, francuski i niemiecki w muzyce Bacha; synteza gatunków, technik polifonicznych, wpływ wielkich twórców na muzykę Bacha (np. Vivaldi, Buxtehude).</p> <p>Omówienie wpływu twórczości Bacha na kompozytorów innych epok, przykłady nawiązań do twórczości Bacha w różnych epokach..</p>	<p>Znajomość twórczości instrumentalnej Bacha.</p> <p>Znajomość twórczości wokально-instrumentalnej Bacha.</p> <p>Znajomość monografii i publikacji dotyczących kompozytora.</p> <p>Znajomość twórczości kompozytorów będących inspiracją dla twórczości Bacha.</p> <p>Znajomość twórczości kompozytorów następnych epok, nawiązujących do twórczości Bacha.</p> <p>Odwołanie się do analiz z II części arkusza.</p> <p>Wykorzystanie własnych doświadczeń słuchacza - melomana lub wykonawcy dzieł Bacha.</p>	Właściwe posługiwanie się terminami i pojęciami muzycznymi, świadczące o ich zrozumieniu	Jasno i przekonująco sformułowane wnioski	Czytelna struktura pracy, wstęp, rozwinięcie i zakończenie zachowują właściwe proporcje	Poprawność gramatyczna i stylistyczna Przejrzysty układ graficzny, czytelne pismo